

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

Temmuz 1957

İÇİNDEKİLER:

HALK DÂNSLARI HAKKINDA	Hakkı Bedi YÖNETKEN
HALKALI'DA HİDİRELLEZ	AH İMEZ
ŞEBİNKARAHİSAR KÖYLERİNDE DÜĞÜN ve EVLENME	Hayri AKYÜZ
UŞAK'TA AY HAKKINDA İNANMALAR	AH TUNÇ
KITAPLAR ARASINDA: «MINSTREL TALES FROM SOUTHEASTERN» ...	I. H.
HALK SANATLARI VE GELENEKLERİNİ ARAŞTIRMA YÖNETMELİĞİ H. Z. K.	
KONYA'DA DERİ İŞLERİ	A. İzzet KOYUNOĞLU
IV. CİLDİN İNDEKSİ - BİZE GELEN KİTAPLAR	

Sayı: 96

Kuruş 25

İSTANBUL'DA AYDA BİR DEFA ÇIKAR HALK KÜLTÜRÜ DERGİSİ

İLLER BANKASI

Sermayesi :
300.000.000 T.L.

Vilâyet Hususî İdareleri,
Belediyeler ve Köylerin Harita İmâr ve plânlariyle Su, Elektrik, Yapı, Proje, İnşaat ve Tesisleri, Banka ve Kredi Muamele ve Hizmetleri En Müsaît Şartlarla yapılr ve Yangın, Kazâ, Trafik, Nakliyat ve Her Türü Sigorta Muameleleri İfa Edilir. Emniyet, Sür'at ve Kolaylık Sağlanır.

1957 yılında

HERİŞD LİRAYA BİR KURUŞ NÜMARAŞI VERİLİR

AKBANK

Misafirlerinizi

YURDUN EN SEÇME TÛTÛNLERİLE HARMAN
EDİLMİŞ SİGARALARIMIZ VE
NEFİS

LİKÖBLERİMİZLE
AĞIRLAYINIZ

KOKTEYLERİNİZDE S N K VERMÜDÜ
DENEYİNİZ

İnhisarlar

120

1957 yılında

24

APARTMAN DAİRESİ

5

KATLI BAĞÇELİ EV

4

LİK DİNLENME EVİ

1

YON Para İkramesi

TRKİYE \$ BANKASI
İstikbalinizin emniyeti

1957
yılında

24

APARTMAN DAİRESİ

5

İKİ KATLI BAHÇELİ EV

4

YAZLIK DİNLENME EVİ

1

MİLYON Para İkramesi

TÜRKİYE
BANKASI

güveniniz için istihbaratın emniyeti

İLLER
BANKASI

Sermayesi :
300.000.000 TL.

Vilayet Hususî İdaraları,
Belediyeler ve Köyle-
rin Harita İmâr ve
plânlarıyla Su, E-
lektrik, Yapı,
Proje, İnşâ
ve Tesis-
leri, Banka
ve Kredi Mua-
mele ve Hükmet-
leri En Müsait Şart-
larla yapılır ve Yan-
gın, Kazâ, Trafik, Nak-
liyat ve Her Türü Si-
gorta Muameleleri
İfa Edilir. Emni-
yet, Sür'at ve
Kolaylık
Sağlanır.

1957
yılında

MİLYON
LİRA
20
EV
APARTMAN
DAİRESİ

HER YIL MİLYON LİRA BİR KAT
İNHAZATI VERİLİR.

AKBANK

Misafirlerinizi

YURDUN EN SEÇME TÜTÜNLERİLE HARMAN
EDİLMİŞ SİGARALARIMIZ VE
NEFİS

LİKÖRLEBİMİZLE
AĞIRLAYINIZ

KOKTEYLERİNİZDE S E K VERMUDU
DENEYİNİZ

İnkisarlar

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

Temmuz 1957

İÇİNDEKİLER:

HALK DÂNSLARI HAKKINDA	Halk Bedî TÖNETKEN
HALKALTA HİDİRELLEZ	Ali İMEZ
ŞEBİNKARAHİSAR KÖYLERİNDE DÜĞÜN ve EVLENME	Mayri AKYÜZ
UŞAK'TA AY HAKKINDA İNANMALAR	Ali TUNÇ
KITAPLAR ARASINDA: «MINSTREL TALES FROM SOUTHEASTERN» ...	I. H.
HALK SANATLARI VE GELENEKLERİNİ ARAŞTIRMA YÖNETMELİĞİ H. Z. K.	
KONYA'DA DERİ İŞLERİ	A. İsaet KOYUNOĞLU
IV. CİLDİN İNDEKSİ - BİZE GELEN KİTAPLAR	

Sayı: 96

Kuruş 25

İSTANBUL'DA AYDA BİR DEFA ÇIKAR HALK KÜLTÜRÜ DERGİSİ

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

KURULUŞU : AĞUSTOS 1949
AYDA BİR DEFA İSTANBULDA ÇIKAR, HALKBİLGİSİ DERGİSİ
SAHİBİ : İHSAN HİNÇER

No: 96

TEMMUZ 1957

YIL: 8 — CİLT: 4

Halk Dansları Hakkında

Yazan: Halil Bedi YÖNETKEN

Halk dansı, halk müziği ve halk edebiyatı gibi halkın öz kültür varlıklarından biri. millî ve içtimai bir konudur. Toplumun mâserî ruhunu tavî bir şekilde aksettiren halk sanatı millî ve içtimai bir müessese değerini taşır. Halk edebiyatı halk ruhunun söz ve yazı ile, halk müziği ve dansı da aynı ruhun ses ve hareketle ifadesidir. Bu ifadenin bütün gerçek değeri de halk sanatının otantik bir mahiyet taşımasında, asla uygunluğu muhafaza etmesindedir. Folklor tâbiri bilindiği gibi halk kalimiyatı (antiquite), halk tradisyonları, halk gelenekçiliği yerine icad edilmiş bir kelimedir. Tradition. Lâtince teslim etmek mânâsını ifade eden bir terimdir. Halk geleneğinin, vârislerine teslimini tazammun eder. Teslim, olduğu gibi devretmektir. Bundan dolayı maddî ve mânevî etnografyanın bütün hayat hakkı olduğu gibi teslim edilmesi de, diğer ifade ile otantik mahiyetini muhafaza etmesindedir. Etnografyanın mânevî kısmı olan folklorun konusu halk ruhunda doğan ve yaşayan, gelenekler halinde bir nesilden diğerine az çok sadakatle intikal eden mahsullerdir. Halk dansı denilince de her şeyden önce ve esas itibarıyla, dans geleneklerini sadakatle devam ettiren, aslına uygun müzik (çalgı dahil), hareket ve kıyıkla, bizzat halk köylü tarafından oynanan folklorik dans hatıra gelir. Halk sanatı; halktan kimselerin kendi kendine yaratıkları, fakat mâserî zevke cevap veren, kitle tarafından kabul edilmiş, mâserileşmiş, esas yaratıcısı kaybolmuş, anonim bir hal almış ve

gene halk tarafından icra edilen içtimai mahsul olduğuna göre o ancak harici, yabancı tasirlerden masun kaldığı ve otantik bir mahiyet taşıdığı müddetçe gerçek folklorik değerini muhafaza eder, aksi takdirde saf halk sanatı olmaktan çıkar, mağşuş ve dejenere bir hal alır.

Halk dansı yalnız muayyen bir şahsın ve devrin değil, bütün bir toplumun uzun yüz yıllar boyunca devam edegelmiş mâserî mahsulü, toplum ideallerinin tabii ifadesidir. Zamanın imtihanından geçmiş, ebedî bir mahiyet ve değer kazanmış olması bakımından da bütün halk sanatı gibi klâsiktir. Masal ve türküler kadar kolaylıkla seyahat edemiyen, bu bakımdan da kendine has bir özellik taşıyan halk dansları arasında çeşidli inşaf bünyelerde, yakın veya uzak zamanlar zarfında yaratılmış olanlar vardır. Gerçek eski bir halk dansının esas menşeinin nerelere kadar gidebileceğini keşfetmek, neler ifade ettiğini açık ve kesin olarak kestirmek mümkün değildir. Bir halk dansı tarih öncesi devirlerden, natürizm devrinden arkaik izler getirebilir. Van Genep tam mânâsile halka mahsus danslardan bir çoğunun menşeinin eski zamanlara kadar çıkabileceği ve onların eski ritüel âyinlerin bâkiyeleri olduğunu tahmin ettirebileceği fikrindedir. Gerçekten ecdaddan ahfada intikal edegelmiş öyle halk dansları vardır ki insan onları seyrederken, esrarlı tatlı bir câzibe taşıyan uzak geçmişe şahid oluyor, eski millî benliği ile karşılaşılıyor, kadim bedii ile karşı

Apartman Daireleri

Zengin Para İkramiyeleri

YÜNLÜ - PAMUKLU SATIŞLARIMIZDA

Yüzde 10 Tenzilât

SÜMERBANK

T. C. ZİRAAT BANKASI

VADELİ, VADESİZ TASARRUF HESAPLARI
1957 YILI İKRAMIYE PLANI TUTARI

ŞİMDİLİK

2.000.000 Liradır.

BU ZENGİN PLANDA

GAYRİMENKULLER, DOLGUN PARA İKRAMIYELERİ,
EŞYA, TRAKTÖRLER, ZİRAAT ALETLERİ
BULUNMAKTADIR.

ÖMÜR
BOYUNCA
GELİR

MESKEN
KREDİSİ

PARA
İKRAMIYELERİ

VAKIFLAR
BANKASI

karşıya geliyormuş gibi müstesna bir zevk ve heyecan duyuyor. 16 yıl süren ve 10.000 halk ezgisinin kayıd ve tespit edilmesile neticelenen Anadolu derleme gezilerimizde memleketin dört bucağında sayısız halk oyunları gördük. Bunlar arasında 1937 de Sivasta, da-vul zurna refakatinde, yaşları 60 dan yukarı, fakat delikanlılar kadar dinç köylüler tarafın-dan oynanan çok orijinal ifadeli bir köy hala-yını seyrederken hayatımda bu şekilde ilk defa müstesna bir bedif heyecan duyduğumu ve de-rin bir millî saadet hissiyle gözlerimin yaşar-dığını hatırlarım. Köylü hayatını tasvir eden bilhassa oyunların zaman zaman güneşe, se-maya doğru yönelip arkaya kayılarak göğüs-lerini sıvazladıkları, sonra hep birden alkış tuttıkları, bir başka köy halayının mânâ ve ifadesini tahlil edenler, bu dansın muhtemel menşeinin natürist devirlere, tarih öncesi za-manlara kadar götürmüşlerdi kimbilir belki da hakları vardı. Burada arkeolojinin, bazı mühim karanlık meseleleri etnolojinin yardımı ile hallettiği kaziyesini hatırlamamaya imkân yoktur. Şu muhakkak ki halk dansları bir ba-kımdan kitlenin âdeta arkaik, tarihi âbideleri-dir ve mutiaka dedelerimizin dedelerinin biz-

lere bıraktıkları çok kıymetli mirastır. Bu iti-barla mümkün olduğu kadar yaşlı oyuncular-dan arkaik değerdeki bu eski dansları toplama, yaşatmak, onları ilmi şekilde özel usul ve vasıtalarla tespit etmek biz mirasçı ahfadın kutsal vazifelerimizden olsa gerektir. Burada gene şunu da hatırlatmak iyi olur ki: Her ne kadar etnoğrafyanın vazifesi, bilhassa en eski tipleri tesbit etmek ise de mânevî etnografya, yani folklor yalnız eski müesseselerin kalıntı-larını tespit etmekle kalmaz, aynı zamanda günlük vâkiaları da inceler ve tespit eder, na-sıl dün, evvelki günün geleceği idi ise, bugün de yarının dünüdür. Yarın da gelecek günlerin geçmişi olacağı gibi. Bu bakımdan muhtelif se-behlerle otantisite aynen devam etmiyebilir, varyantları kalır, fakat gene halkı olmak şar-tile bu varyantlar da maddî ve mânevî etnog-rafiya için aynı derecede önemli ve değerlidir, ler.

Gerek esas uzak etnik menşein izlerini ve gerek sonraki otokton tesirlerini nefsinde taşı-yan ve bu tesirlerin bir terkiibini arzeden halk dansı bir milletin öz karakterini belig bir dille ifade edebilmek kudretine de sahibidir. Türk milletinin kahraman ruhunun gözle görülür ifadesini halk danslarında da açık ve parlak bir surette müşahade etmek mümkündür. Bazı danslarımızdaki o erkek ve kahraman ifade-leceğini de belig bir şekilde açığa vurur. Bir büyük yabancı misafiri vaktile Ankarada bu danslardan bir kısmını seyrettikten sonra, (Türk milletinin, eşsiz istiklâl savaşını nasıl başardığını şimdi daha iyi anladım) demiştir. Gerçekten böyle halk danslarına mâlik olan bir millet istikbal ve istiklâlden emin olabi-lir. Halk danslarının bir değeri de onların böy-le psikolojik ve sosyal vasıfları haiz olmasın-dan ileri gelmektedir. Gene hatırlatalım ki dünün olduğu kadar bugünün de konularını in-celeyen Folklor bu bakımdan hem ferdi, hem kolektif psikolojiye, ayrıca iktisad ilmine mü-esseseler tarihine, hukuk tarihine, edebiyat-sanat tarihlerine, teknolojiye de temas eder ve ferdi, mâşerî ruhiyat ile sosyolojinin gerçeğe-sine giren çeşidli sosyal bilimlere malzeme ve-rir. Şu halde halk dansı konusu millî, içtimai, ilmi, ciddi bir konudur. Öyle de olunca her şey den evvel onun (Authenticite) sine hürmet et-mek, onu olduğu gibi korumak, yaşatmak ilk vazifemiz olur.

İnanışlar ve Gelenekler :

Halkalı da Hıdırellez

Yazan: Ali İMER

Yurdumuzun birçok yerlerinde Hıdırellezi kutlama şenlikleri yapılır. Halkahda da ken-dine göre Hıdırellez eğlenceleri tertib edilir. Buradaki inançlara göre Hıdır erkek, Ellez kız adıdır. Hıdır ile Ellez birbirlerinin aşığı ve can cana sevişmektedirler. Fakat hayatın çivvelerinden olan bedbahtlık bu iki sevgiliye aman vermiyor, yıllarca birbirinin hasretile yamp kavruluyorlar. Nihayet tesadüf onları 6. mayıs günü güzel çayırılık ve ormanlık bir vâdide buluşturuyor. İki hasret o kadar bir-birlerine sarılıp kendilerinden geçiyorlar ki, Cenabı Hak onları bir daha birbirinden ayrı-mamak için ruhlarını kabzediyor. İşte halk bu mutlu günü kutlayarak bu sevgililerin ruhlarını şâd etmeğe çalışıyorlar.

EĞLENCEYE HAZIRLIK

5. mayıs günü öğleden sonra köyün ge-çinlik çağına gelmiş bir iki kıza bir çömlek tedarik ederek ev ev dolaşrlar, çömleğe ko-nulmak üzere nişan toplarlar ve çömleğin nerede açılacağını da soranlara söylerler. Ni-şanlar, evin hanımı tarafından ve evdeki sayı-sına göre her şahıs için ayrı ayrı veri-lir. Nişanlar: Küpe, yüzük, boncuk, bı-lezik gibi suda erimiyecek şeylerden iba-rettir. Bütün nişanlar çömleğe toplandıktan sonra en üstüne devlet babaya, (eskiden pa-dışaha, şimdi devlet reisine) küçük bir yeşil yapraklı dal konur ve üzeri su ile dolduru-lur. Çömlek sağlam bir kapakla bağlanır ve kapatılır, küçük bir zincirle kilitlenir bu su-retle mâni çömleği hazırlanmıştır. Fakat için çeşellisi şimdiden sonra başlar. Her şeyin bir düşmanı olduğu gibi, mâni çömleğinin de düşmanları çoktur. Kilitlemenin birinci se-bebi, mâni çömleğinin baş düşmanları olan köy delikanlıları bu gece sabaha kadar büt-tün gül diplerini gezip mâni çömleğini arar-lar, bulurlarsa çömleğin içindekileri boşaltır-lar. Ve bu suretle kızların eğlencelerine engel olmağa ve hiç olmazsa huzursuzluk yaratma-ya çalışırlar. Kızlar da gafil avlanmamak için kilit usulünü en iyi çare olarak kullanır. Sabahleyin mâni çömleğinin kilidi veya ka-pağıyla oynandığı sezilirse eğlencelerini ona göre tertib ederler ve delikanlılara gülmüş olmazlar. Mâni çömleği, sular iyice karardık-tan sonra bahçede bir gül ağacının dibine

kırmızı duvakla sarılı olarak saklanır ve ge-ce ara sıra vazifeli tarafından kontrol da edilir.

ATEŞTEN ATLAMA

Bu akşam köyün meydanında bir ateş ya-kılır ve üzerinden atlanılır. Ateş atlamının faydaları çoktur. Geçen bir senelik fenalıklar, musibetler ateşten atarken öteki tarafda kalıyor ve ateşe dökülüyor ve bir daha eski sahibini bulamıyorlar. Ve yeni yıla ter temiz girilir. Bu ateşte evdeki eski hasrı da yak-mak çok hayırlıdır. Bir yıldan beri her ne şekilde olursa olsun ev e girmiş uğursuzluk ve hayırsızlıklar hep eski hasırda yuva tut-muşlar ve yanmadan evden uzaklaşmıyorlar. Onu ateşte yakmakla bütün bir fenalıklar, dan temizlendiği gibi, üstünden atlanmak üzere lâzım olan malzemeyi de temine yarar Böylece akşam faslı da sona ermiş olur.

6. mayıs sabahı olan Hıdırellez günü er-kenden kalkmak, çayırılarda ve yeşillik yer-lerde yuvarlanmak bir sene hiç bir hastalık görmemek şen ve ferah yaşamaya delâlet eder. Bu sabah Hızır peygamber de arzula-dığı evleri gezer ve evlere geldiğini de dolab-da bulunan sütlerin kendiliklerinden yoğurt oluşu ispat eder. Onun için evler bir gün ev-velden temizlenir ve sivanır. Hızır peygam-ber kirli evlere girmez. Bu sabah herkes süt içer südü olmayanlara olanlar birer tas süt dağıtırlar. Öğle yemeğinde sofrada bir parça kuzu eti bulunması sağlığa delildir. Bu-gün kadın ve erkeklere işe gitme uğurlu sa-yılmaz.

MÂNİ ÇÖMLEĞİNİN AÇILMA TÖRENİ

Kızlar sabah yemeğinden sonra mâni çöm-leğini sakladıkları yerden merasimle alırlar ve toplanacakları yere götürürler. Bütün kız ve kadınlar hazır olduğu zaman, en yaşlı bir kızın başına bir aı duvak veya bir al kirep örtülür ve mâni çömleği o kızın başına konur. Kilit, anahtarla bir çevir mede açılırsa, o kızın bahtının açık olduğu ve bir seneye varmadan kocaya gideceği müjdelendir. ki, üç çevirmede açılırsa, baht-ının kapalı olduğu anlaşılır, kız teselli edilir. Boyun sergene çıkmadı ya? denir.

Kilit ve kapak açıldıktan sonra bu aı du-vak veya kirep 7-8 yaşında bir kızı örtülür

Okuyucularımıza

Dergimiz, elimize almış olduğunuz bu 96 nu-maralı, Temmuz 1957 tarihli sayı ile 8. yayını y-ılını ve 4. cildini tamamlamış bulunuyor.

Elimizdeki dar imkânlarla rağmen Türk folk-lor, etnoğrafya ve halk edebiyatına hizmet için çalıştık. Yurdumuzun en değerli ilim adamları ve idealistleri bu alanda bize yardım etti.

Bundan önce biten I. sayımızı yeniden ha-zırlamıştık. Bu defa da elimizde pek az kalan 4. ve 57. sayıların kalmaması yüzünden ancak koleksiyon halinde I., II., III. ve IV cildlerimiz-den 32 şer tane hazırlayabildik. İlk fırsatta 4. ve 57 nci sayılarımızla bu defa mevcudu azalan 68 nci sayımızın da ikinci basımlarını yapacak ve çalışmalarımızı aralıksız devam ettireceğiz.

Okuyucu ve abonelerimizle yazı kadromuz-da yer alan değerlere bu fırsattan istifade ede-rek teşekkürlerimizi sunar, ilgilerinin devamı-nı dileriz.

T. F. A

Sebinkarahisar Köylerinde Düğün ve Evlenme

Yazan: Hayri AKYÜZ

18 yaşına girmiş her şahıs evlenme çağına girmiş demektir. Bu yaşa gelen erkek için kız aranır.

GÖRÜCÜ:

Kız görünüş itibarıyla beğenilmiş ise (ki bu vazifeyi yapanlara Görücü adı verilir) hakkında gizli bir tahkikat yapılır. Mat-luba muvafıkla düğün gidilir.

Yazı yazdık aynasının tozuna

Düğün geldik biz bu evin kızına

Bu tekerleme kızın görücüleri tarafından beğenilmediğine işaret eder o eve ikinci bir defa gidilmez.

DÜĞÜN:

Evvela kadınlar bilahare erkekler tarafından yapılır. Kız yalnız kadın düğüncülerin yanına çıkar. El öpmek, kahve, su ve saire getirmek suretiyle müteaddit defalar girip çıkar. Bu ise kızın daha yakinen ve ikinci defa tetkik edilmesini sağlar.

İkinci mevzu bambaşkadır. Birden bakarsınız ki maksada bir zemin hazırlanıyor. Oğularının evlenecek çağa gelip meziyetleri sayılarak göklere çıkarılıyor ve ev sahibinin kızı oğullarına isteniyor.

Kızın annesi buna cevaben söz hakkının babasında olduğunu söylemekle iktifa eder.

Bilahare durum anneler tarafından babalara da bildirilir. Kız evi de damat hakkını da tahkikat yapar ve söz almağa geleceklere verilecek cevap hazırlanmış olur.

ve çömleğin başına oturtulur. Hazır olanlar hep bir ağızdan şu mâniyi söylerler:

Mâni mâni mantıfal
Mantıfalin tahtı var
Her kimlere çıkarsa
Devlet kadar bahtı var.

Hidirellez gelini olan küçük kız en üstün konan devlet babasının nişanı olan yeşil dalı çıkarır. Bundan sonra hazır olanlar her mâni söyledikçe çömlekten bir nişan çıkarır ve sahibi kimse o mâniyi ezberler, bu mâni o kimse için bir yıllık talihidir. Mâni söyleyenler ara sıra muziplik de yaparlar; meselâ şu mâniyi okuyuverirler:

Derelerden akışır
Pencereden bakışır

SÖZ ALMA:

Kararlaştırılan bir günde erkeklerden müteşekkül bir heyet kız evine söz almağa gider. Hoş beşten esas maksada gelinir ve kızın babasına şöyle hitab edilir:

— Biz bu eve ne için geldik biliyor musun?

— Allahın emri peygamberin kavli üzere kerimeniz A.yı oğlumuz B. ye almak istiyoruz.

SÖZ KESME:

Kız evi tarafından yemek verilirse söz verilmiş demektir Aksi takdirde ısrar edilmemesi gerekir.

BAŞLIK:

Yemeği müteakip konuşulur. Kızın o zaman kadar temin edilemeyen cihazına sarf edilmek üzere kız evi tarafından istenilen meblağa başlık adı verilir. Başlığın miktarı tarafların zenginlik veya fakirliği ile değişir. 50 liradan 1000 liraya kadar başlık alındığı vakidir. Bazan başlık almayan kız babaları da görülür.

DİL BAĞI:

Oğlan evi tarafından kıza takılan lira, Beşbiyerde, bilezik küpe ve saireye dil bağı adı verilir. Bu merasimsiz ve söz kesildikten sonra takılır.

NIŞAN:

Merasimli ve ekseriya düğün içerisinde takılan zikıymet eşyasına nişan adı verilir.

Yâr dereeden geçerken
Kıçına sülük yapışır.

Bu mâni eğer yetmişlik birine çıkmış ise dakikalarca kahkaha ile gülmeğe sebep olur. Çömlekte hiç bir şey kalmayınca içindeki su ile oradakiler yüzlerini yıkarlar böylelikle eski yılların uğursuzluklarından ve yaramazlıklarından kurtularak yeni yıla ter temiz girmelerini sağlarlar. Bundan sonra herkesin bir iki yapraklı küçük bir dalı veya bir çiçeği başına takması hayırlı âlametlerdendir. Bu işden sonra eğlencelerin başında salınacak sallanmak şarttır.

Bugün herkes temiz ve bayramlık elbiselerini giyerler. Nişanlı delikanlılar yavuklılarına entarilik gönderirler. Kızlar da erkeklerle çiçek ve tatlı yollarlar.

ARAŞTIRMALARI

Nişanlılık bazan 1.2 sene devam edebilir. Bu müddet içindeki şeker bayramında oğlan evi tarafından kız evine kına, yazma, gelinlik, ayakkabı çerez ve saire gönderilir.

Kurban bayramında ise kurbanlık bir koyun veya koç gönderilir. Koçun beyaz olmasına ve sırtının kırmızı boya ile yer yer boyanmasına, boğazına kurdela, gelin teli takılmasına dikkat edilir.

OKUYUCU:

Düğün başlamadan bir kaç gün evvel gerek oğlan ve gerekse kız evinin erkek ve kadınlarına mahsus ikişer adamı çıkar ve halkı düğüne davet eder.

Bunlara okuyucu adı verilir.

DÜĞÜN:

Ekseriya pazartesi günü öğleden sonra başlar ve cuma günü akşamı nihayet bulur.

Cuma günü başlayıp pazartesi biten düğünler de tesadüf olunur. Düğünlerde Davul-Zurna, Davul-Klarnet, Kemence ve def çalınır.

Her iki tarafın da davetlileri kadın ve erkek olup ayrı ayrı yerlerde toplanırlar. Yazın erkeklerin toplandığı yer bir meydanlık olup mezkur meydanın ortasında odun yakılır. Mahallî ve mişli oyunlar bu meydanda ve odun meşalesinin ışığı altında oynanır.

OYNANILAN OYUNLAR:

Efeler (Düz ayak), Rum diki (dik ayak), Horan Tamzara, Hoş bilezik, Temürağa Çeçen kız, Türkmen kız, Sarı kız, Karşılama, Erzurum barı, Sivas halayı, bıcağ oyunu ve saireden ibarettir.

Erkekler davul-Zurna Davul Klarnet ve Kemence ile.

Kadınlar ise, Def ve kemence ile oynarlar.

BAŞ DÜĞÜNCÜ:

Kadımlardan mürekkeptir. Buna kınacı a-layı dahi denir. Gelin aynı köyde ise gece, uzak bir yerde ise çarşamba günü sabahleyin kız evine gidilir.

Gelin yeni gelenlerin elini öperken oğlan evinden gönderilen içi yemiş dolu ve yakılmış mumlarla donatılmış bir sini içeriye sokulur. Bunu hamil kimse gelinin etrafında dolanmağa başlar. Her dolanışta orada bulunanlar sini muhteviyatını ve mumları kapmağa başlarlar.

ELAÇMA:

Gelinin avcuna para veya buna benzer

çakır ve hayli ziyet çeker. Gelinin elindeki para veya altın görümcenin hakkıdır. Elaç-mayı müteakip görümce geline bir yüzük takar, buna kına yüzüğü denir.

KINA:

Ezilmiş olan kınadan gelinin her iki avuğuna bir miktar kına konup kapatılır. Tülbent ve saire ile sarılır. Baş parmağı ile şehadet parmağı arasında yakılmış birer mum tutturulur. Kınada bulunan gelinlik kızlar da birer mum yakmak suretiyle bu törene iştirak ederler ve gelini de aralarına almak suretiyle bir horan tepirler. Köyün gelinlik kızları o gece kız evinde kalırlar. Oğlan evinden gelen çerez o gece yenir ve gelin kız eğlendirilmiş olur.

Kına yakılırken türküler söylenir.

GÜVEYİ DONATMA:

Güveği ateş yanan ve horan oynanan meydana getirilir. Savdıcın da yardımıyla eski elbiselerini çıkarıp yenisi giydirilir.

ÇIĞIN:

Güveğ donatıldıktan sonra yiğit başı adı verilen bir şahıs tarafından baba ve annenin yanına götürülüp elleri öptürülür.

Baba, anne ve yakınleri ile orada bulunanlar güveğiye birer hediye verirler. Babanın hediyesi tarla, öküz, at, diğerlerinin ise, elbise, çorap şapka mendil ve saireden ibarettir. Güveği fakir olursa Bulgur, yarma gibi yiyecek maddesi de verilir. Bu merasime Çıgın adı verilir.

YOLLUK:

Karşılıklı olarak gönderilen muhtelif cins elbise, çamaşır, çorap, mendil, ayakkabı gibi eşyalara yolluk adı verilir. Kız evine giden yolluk çarşamba günü gönderilir, oğlan evine gelecek yol ise gelinle beraber getirilip dağıtılır.

GELİN ALMAĞA GİDİŞ:

Perşembe günü sabahleyin gidilir. Erkek ve kadınlar hep beraber giderler ve ayrı ayrı evlerde toplanırlar.

BAŞ BAĞLAMA:

Sus ağlama sil gözünün yaşını
Ağlasan da derecekler başını
Baş bağlanma sırasında söylenir. Ve ila-ve olunur:

Ayrılık yolunu aldım elime
Çevirdim eteği çaldım belime
Ağhyarak ben bu evden giderken
Küçük kardeşimi koydum yerime.
Baş bağlama törenini müteakip anne ve

Türk (Halkbilgisi) Folklor Derneği'nin Anketine Cevaplar :

AY HAKKINDA İNANMALAR

— XVI —

Uşak'ta

Yazan: Ali TUNÇ

Uşakta ay hakkında inanmalardan kendine has orijinal görünüşte olanlarına pek rastlanılmıyor gibi geliyor bize. Bunun çeşitli yerlere aid bazı inançların müşterek duyular taşınması yönünden ayrı bir önemi olduğu düşünülürse de anketin icabı olarak biz, bunları tekrardan kaçınarak «mahallilik» kokusunu taşıyanları aşağıya çıkarıyoruz.

Uşak merkez ve köylerinde sık sık rastlanılan bir bilmece var:

«Parlatır, ısıtmaz.» (AY) Bu bize Uşak halk ruhunun ay hakkındaki tasavvurunun iki kelimelik bir bilmeceyle ifade edildiğini gösterir.

Yeni ayı ilk görenler:

«Ay gördüm, nur gördüm, imanımı gürdürdüm;» derler ve sözlerini amentüyü okumakla bağlarlar. Bu:

«Ay gördüm Allah,
Amentübillah,
Aylar mübarek,
Yaradan Allah.»

Şeklinde bir kıta ile de ifade edilip bunun arkasından amentü âyeti okunur.

Ninelerin küçük çocukların eğitimlerinde, onların ay hakkındaki sorularına cevap veriş mahiyetinde ezberlettirilen şu tekerleme de vardır:

«Aydede,
Evin nerde?»

Yucularına Türkiyede basılan «Halk Hikâyeleri» isimli kitabı tavsiye etmektedir.

Bundan sonra Wolfram Eberhard bazı Türkçe kelimeleri okuyuculara kolaylık olarak İngilizce telaffuzu ile yazmış olduğunu belirtmekte ve bu eserin hazırlanmasında kendisine yardımcı bulunan kişilere teşekkür etmektedir.

«Minstrel Tales from Southeastern Turkey — Güneydoğu Türkiyede Halk Hikâyeleri» eserinden dolayı Prof. Wolfram Eberhard'ı ne kadar övsek o kadar yeridir. Kendisine teşekkürle birlikte tebriklerinizi sunar, bu konuda çalışmalarına bu faydalı eseri tavsiye ederiz.

Eser 17X26 boyunda 92 sayfa, 1,25 dolar.

Tarlada.
Tarlada haşhaş,
Ummahan kadın sarhoş,
Nere gidelim?
Bağa gidelim.
Bağda üzüm
Sende gözüm
Oğlan Hacı Beyler
Dümbek çalan Koca Beyler.

Haşhaş, Uşak-Afyon köylerinde çok ekilen bir bitkidir. Bunun Afyon dolaylarında da söylenildiğini görünce nerenin mahı sayılabileceği hususunda biraz güç durumlara düştük. Öyle zannediyoruz ki bu Uşak'ta ay hakkında bir inancın temini taşımaktan daha çok aşağıda olması mümkün görülen bir olay için ses hazırlığı da olabilir. Zira ayağ ve mânilerde buna benzer ses hazırlığı unuru taşıyan mısra veya çift mısralar vardır.

Eski yaz gecelerinde Uşaklıların (bilhassa gençlerin) bağlara içki zevk ve eğlencelerine gittikleri, ay'lı gecelerin ise pek revaçta olduklarını hatırlıyoruz. Hacı Beylerden bir genç erkeğin, Ummahan Kadınla bağ evlerindeki bir işreti ve halk ruhunda yaratığı derin tepkiler böyle bir tekerlemenin doğmasına âmî olmuş da olabilir.

Uşak'ta ayla ilgili bir atasözü de:

«Ben çıracı oldum, ay akşamdan doğdu.»

Ay hakkında çeşitli bölgelerce de inanılan bir alegorik masala Uşak'da rastladık. Buna göre Ay erkek güzelliğinin alegorisidir. Bazı geceler, bu güzel ve genç erkeği peri kızları kandırırlar ve onunla bir arada yatma saadetine ererler. Bu hâdise ay tutulması sebebidir de. Bu inancın tesirleridir ki hâlâ ay tutulmalarında şehir ve köylerince davul çalınır ve minarelerden müezzinelere selâm verilir. Buna ilâve olarak Uşak'ta Güneş'in kız alegorisi olduğu inancı da vardır. Ay erkekti. Güneş kız olması ve geceleri korkması için gündüze bırakılmıştır. Erkeklik cesaretille ay geceleri doluşur ve görünür.

Aynı doğuş şekline bakılırsa yağmurlu veya kurak geçeceğine dair inanç mahallilik vasfından uzaklaştığı için tekrardan kaçınılması

Bir Rapor :

Halk Sanatları ve Geleneklerini Araştırma ve Derleme

YÖNETMELİĞİ

— II —

Yazan: Hamit Z. KOŞAY

ETNOGRAFYA

Etnoğrafya, halkın yaşayış tarzını bütün teferruatı ile tasvir eder. Konusu bilhassa maddî kültürdür.

1. Toplama ile beslenme ve arıcılık.
2. Balıkçılık.
3. Avcılık.
4. Çobanlık.
5. Çiftçilik ve aygıtları. Sebzeçilik ve bağcılık.
6. Nakli vasıtaları.
7. Halk zenaatleri: Keçecilik, debağlık, hasırçılık, dokumacılık, çanak çömlekçilik v.s.
8. Mesken ve mobilya.
9. Giyim, süs eşyası.
10. Gıda ve gıdanın hazırlanması ve muhafazası.
11. Halk tezyini sanatları.
12. Halk musiki âletleri.

FOLKLOR

Folklor, halkın yaşayış tarzında, tipik iptidai unsurları arayarak ve ayırarak nesilden nesile intikâl eden yazısız ananevi kültür yadigarlarını toplar. Folklorun konusu halkın manevi kültürüdür.

1. Beşikten mezara kadar insanı ihata eden bütün adet ve ânseler (doğum, ad vermek, sünnet, çocukluk ve delikanlılık, nişan, nikâh evlenme, hastayı yoklama, defin merasimi).
2. Toprak işçiliği ile ilgili adetler.
3. Mevsime bağlı adet ve ananeler.
4. Dinî bayramlar.
5. Sihir, büyü.
6. Halk hekimliği.
7. Efsânevi mahfûklar.
8. Şifahi edebiyat: (Atasözleri, deyişler, hikâyeler ve masallar, bümeceler, dualar, dilekler ve ilençler v.s.).
9. Damgalar?
10. İhtimal folklor (komşuluk, nezaket, husumet, kin).
11. Hukuki ve cezai folklor (yemin, yollu).
12. Hukuki ve cezai folklor (yemin, yollu, suz olus, ceza v.s.)

13. Ev-bark ile ilgili folklor.

14. Tabiat ile ilgili folklor: a) Gök, yer-su, kaynak v.s. b) Bitkilerle ilgili folklor. c) Hayvanlarla ilgili folklor.

1939 yılındanberi Uluslararası Halksanatları ve Ananeleri (CIAF) adına İsviçrenin Bâle şehrinde yayınlanmakta olan «International Folklore Bibliographie» mündericâtı konuyu aydınlatacak durumda olduğundan ekli cetvel halinde gösterilmiştir.

Etnoğrafya ile folklor arasında sıkı bağlar olduğu için Folklor müzelerinde etnoğrafya ile ilgili eşyaya da yer verilmektedir. Her ne ad alırsa alsın bütün kavimlere şamil Etnoğrafya müzeleri yanında ayrıca milli bir Etnoğrafya müzesi bulunur. Meselâ Fransada insan müzesi yanında ayrıca Halk sanatları ve zenaatleri müzesi vardır.

Etnoğrafya ve folklorun sahalalarına daha iyi nüfuz edebilmek için Avrupanın örnek müzelerinden bir kaç misal verelim:

İsveçin Stockholmdeki Şimal Müzesinde zirdeki şubeler mevcuttur:

1. İsveç köycülüğü şubesi (31 salon).
2. İsveç lonca teşkilâtı (5 salon).
3. Komşu memleketlerin köylü kültürü (11 salon)
4. Tarihi devirlere göre daha yüksek sınıflar kültürü (22 salon).
5. Oyuncaklar; oyunlar ve musiki aletleri (7 salon).
6. Dokumacılık sanatı (4. salon).
7. Bölgelere göre İsveç köylü sanatları (6 salon).
8. Laponya şubesi (2 salon).
9. Avcılık ve balıkçılık (2 salon).
10. Ateşin ekonomide kullanılışı (4 salon).
11. İptidai inanışlar ve âdetler (2 salon).
12. İhtimal müesseseler; Köy, aile, yurtlar, düğün v. s. (2 salon)
13. Halk eczacılığı; pharmaceutical (2 salon).
14. El zenaatleri şubesi; ilk matbaa, fiçicilik, nalıncılık v. s. (2 salon).

Bu müzenin tamamlayıcı olarak ayrıca Skansen açık Hava Müzesi vardır.

Londradaki «Horniman Museum and Library»nin şubeleri şunlardır; Etnoğrafya ve folklor şubeleri yirmi üç tali bölümünden ibarettir.

1. Harp ve av silâhları.
2. Ev sanatları (çiftçilik ve gıdanın hazırlanması, ateşin hazırlanması; tabii ve suni kaplar, sepetler, çanak-çömlek, cam, eşya, sırim halat, örgü hasır yapma, dokuma, de, bağlık v.s.).
3. Müzik aletleri.
4. Karada ve suda nakliyat.
5. Tezyini sanatlar (dekoratif sanatlar).
6. Sihir ve din.
7. Eski İngiliz eşyası: ev düzenleri, içtimai ve ticari hayat, sanatlar ve meslekler, giyim ve tuvalet, oyunlar ve oyuncaklar, tekstil, çiftçilik ve nakil vasıtaları.
8. Tecziye ve inzibat.
9. Tenvir ve teshin: Şamdanlar; lâmbalar, ısıtma tertibatı.
10. Giyim: kemer ve kuşaklar, elbiseler, ayakkabılar
11. Şahsın süslenmesi.
12. Yelpaze.
13. Tütün ve afyon (mükeyyefat).
14. Sporlar ve oyunlar.
15. Para.
16. Vezinler (ağırlık ölçüleri).
17. Ölçüler.
18. Zaman ölçüleri.
19. Hesap yapma.
20. Yazı ve resim.
21. Aletler.
22. Taş devri, bronz devri ve demir devri.
23. İnsan ve maymun.

Bu müzede ayrıca bir Zooloji şubesi ve kütüphane (okuma salonu; katalog yeri, mecmualar şubesi) de bulunmaktadır.

KILAVUZLAR

Hamit Zübeyr (Koşay), Folklor nedir? Muallimler Birliği sayı 3. Eylül 1341

Hamit Zübeyr (Koşay), Halk ananelerini tetkik için rehber. Muallimler Birliği, sayı 18. Ocak 1926.

Hamit Zübeyr (Koşay), Halk Bilgisi Kılavuzu. Kitapyazarlar Kooperatifi No: 1 Ankara 1932.

Hamit Zübeyr Koşay, Etnoğrafya ve

Folklor Kılavuzu. Ankara Ulus Basımevi 1939.

Folklor ve Etnoğrafya Kılavuzu. İstanbul 1949 Berksoy matbaası. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi. İktisat ve Müze arşivi neşriyatı No: 1.

Haydar Ocakcioğlu. Etnoğrafya Kılavuzu. İstanbul 1938. Resimli Ay Matbaası. Edirne ve yöresi eski eserleri sevenler kurumu yayınlarından sayı: 7.

Walter M. Örs Hayrullah ve Baymur Fuat. Yurt Araştırmaları Kılavuzu. İstanbul, Ülkü Matbaası 1941.

Bilâl Aziz Yanıkoğlu (S. Saintyves), Folklor Eş Kitabı. İstanbul 1951.

Ali Rıza Yalçın. Halk Kültür Belgelerini derleme planı. 1945 Maarif Vekâleti yayını. (Tadil edilmiş şekli Türk Folklor Araştırmaları Dergisi No: 71. Haziran 1955 nüshasında yayımlanmıştır).

Halkiyat Derleme Kılavuzu, Aydın 1938.

Remzi Oğuz Arık. Müze, Tarih ve folklor çalışmaları kılavuzu. Ankara 1947.

Pertev Boratav. Folklor ve Edebiyat. 2 cilt. İstanbul-Ankara 1939-1945. Arkadaş Basımevi Recep Ulusoğlu Basımevi.

Türk Dil Kurumu. Söz Derleme Kılavuzu. 1938 (Bu eserde halk zenaatları listesi de mevcuttur).

Hamit Z. Koşay, Türk Halk Müzesi. Taşpınar sayı 152-155. Afyon. (Aynı konuda Bilgi Dergisi. Türkiye Muallimler Birliği. İstanbul 1956. Müzeler haftası nüshası).

CIAP — ULUSLAR ARASI HALK SANATLARINI VE ANANELERİNİ TETKİK KOMİSYONU

BİBLİYOGRAFYASI PLANI :

I — GENEL FOLKLOR

- A. Bibliyografya
- B. Tarih ve folklor ile ilgili Kurullar (Müzeler; kongreler v.s)
- C. Usul ve prensipler
- D. Etnografik birlikler

II — YERLEŞME

III — YAPI

- A. Genel
- B. Çiftlik
- C. Ev, cami, mezarlık
- D. Kilise
- IV — EŞYA
- V — RESİMLER
- VI — TEKNİK

VI — TEKNİK

- A. Genel
- B. Halk sanatı

ARAŞTIRMALARI

- 1 — Teknik. 2 — Resim, 3 — Ağaç işçiliği.
- 4 — Çanak çömlek. 5 — Taş işçiliği. 6 — Maden işçiliği. 7 — Cam işçiliği. 8 — Muh. tehif.

- C. Mevsime bağlı işler
- D. Çiftçilik ve hayvancılık
- E. Avcılık, balıkçılık
- F. Madencilik
- H. Pazarlar, panayırlar
- J. Takvim

VII — HALK TIPLERİ

VIII — GIYIM VE SÜS

IX — GIDA

X — ADETLER, BAYRAMLAR, OYUNLAR.

A. Muhtelif diğ gruplarına göre

- 1 — Doğum, ad verme, çocuk bakımı. 2 — Tarıkata sülûk. 3 — Aşk. 4 — Ölüm. 5 — Ev hayatı. 6 — Okula başlama; 7 — Köy ve şehir hayatı. 8 — Zirai faaliyet sahasındaki âdetler. 9 — Sınafar ve zanaatlar ile ilgili âdetler. 10 — Dernekler. 11 — Dinî bayramlar ve merasim. 12 — Mevsime bağlı âdetler. 13 — Oyun ve oyuncaklar. 14 — Muhtelif.

XI — ÖRF (Halk arasında cari kaide ve kanunlar)

A. İçtimai âdetler

B. Halk hukuku

XII — HALK İNANÇLARI

- A. Bibliyografya
- B. Sihir, hurafeler, Mytholoji
- C. Antik. Germen. Slav v.s kavimler hakkında genel araştırmalar.
- D. Mytholoji ve «culte» evliya

- 1 — Evliya. 2 — Ziyaretler. 3 — Alâmetler (Hilâl haç, mihri Süleyman).

E. Tefetü

F. Büyü ve büyü bozma

- 1 — Genel. 2 — Büyüçülük. 3 — Amulet, tılsım, nazarlık. 4 — Büyü formülleri ve büyü kitapları.

G. Monografiler

XIII — HALK TABABETİ

XIV — HALK İLMİ

- A. Genel
- B. Bir mahalle mahsus Bitkiler (Flore)
- C. Bir mahalle mahsus hayvanlar (Faune)
- D. Ahvali cevviye ve yıldızların adları
- E. Astroloji, falçılık, rüya tâbiri.
- F. El — kimya
- XV — EDEBİ FOLKLOR

XVI — HALK ŞİİRİ

- A. Genel
- B. Halk edebiyatı
- C. Şiir taslakları
- D. Çocuk türküleri
- E. Muhtelif dillere göre halk edebiyatı
- XVII — RAKS VE MUSİKİ
- A. Müzik aletleri
- B. Şarkı, türkü
- C. Raks

XVIII — MASALLAR, HİKÂYEELER, EFSANELER, ESATİR

XIX — HALK TİYATROSU

XX — DİĞER HALK EDEBİYATI

XXI — HALK DİLİ

- A. Genel
- B. Bilmece
- C. Atasözleri
- D. Lâtifeler
- E. Çağırış ve formülleri
- F. Mukallitlik
- G. Lûgat hazinesi
- 1 — Genel. 2 — Argo
- XXII — ADLAR
- A. Genel
- B. Yer, sokak, mahalle ve yurt adları
- C. İnsan ve soy adları.

Konulara göre Etnoğrafya ve Folklor bibliyografyası hazırlanmaktadır. Bu bibliyografya vilâyetlerdeki Halk sanatlarını ve ananelerini Derleme komisyonlarına tevzi edilecektir.

NOT: Sayın Milletvekili Burhaneddin Onat'ın teşvikleri üzerine hazırlanan bu rapor resmî bir makama sunulmuştu. T. F. Araştırmaları dergisini okuyan bir öğretmene, halk müzesi kurmak isteyen idareciye yeni ufuklar açar ümidile olduğu gibi sunuyorum. F.K.

SAYIN

ABONELERİMİZE;

Abonelerini kesmeyen bir kısım okuyucularımız yıllardanberi abone tutarlarını göndermekte acele etmemektedir. Çok zor şartlar altında olduğumuzdan, bu okuyucularımızın abone bedellerini lütfetmelerini, abonelerini kesmek isteyenlerin de bize haber vermelerini rica ederiz.

Konya'da Deri İşleri

Yazan: A. İzzet KOYUNOĞLU

Kadimde, siyasi bir merkez olmakla kalmıyarak ilim ve san'at yönlerinden de en yüksek merhalelere erişmiş olan Konya'da en yeni şartlarda bir deri ve kösele sanayinin kurulması hususunda pek değerli ve faal Konya Valisi muhterem Cemil Keleşoğlu Beyefendinin yakın alâkaları ve irşadleri ile Konya bölgesi Dericiler ve Kunduracılar esnafı tarafından teşebbüsa geçildiği şu sırada hayvancılık ve dericilik bakımlarından ananevi bir zenginliğe sahip bulunan Konya'nın, bu hayırlı teşebbüse ne kadar muhtaç ve lâyık olduğunu, bir kısmını aşağıda kısaca arzedeceğimiz eserler pek belîğ surette göstermektedir:

1) Anahtar mahfazalar: Ekseriyetle kırmızı keçi derisinden yapılırdı. Bilhassa kalelere, hazinelere, saraylara ve salatin camileri, ne mahsus anahtar mahfazaları pek sanat kârane surette vücuda getirilir ortaları renkli motiflerle, kenarları da altun ve gümüş tellerle işlenirdi.

2) Başmak yâni yemeni, pabuç, patik, terlik: Kırmızı, sarı, kahve renklerde koyun ve keçi derilerinden yapılır. Üzerleri renge, renk ibrişimlerle, gümüş ve altun tellerle işlenir, inci, mercan, elmas, zümrüt, yakut zebrecet perüze (firoze) ve safir gibi kıymetli taşlarla süslenirdi. Bâzan sırf ibrişim, sırf altun, sırf gümüş veya inci ile işlenenleri olurdu ki, murassâ ve müsannâ pabuçlar daha ziyade saray kadınları prens ve prensesleri için vücuda getirilirdi.

3) Posta: Kırmızı, sarı, kahve, beyaz, esmer ve siyah koyun derilerinden yapılır ve bunlar ekseriyetle piyade kıt'aları mensupları, deve, ve katır sürücülerini tarafından giyilirdi.

4) Cildler: Kitab cildleri ekseriya siyah, akık ve koyu kahve rengi gibi derilerden yapılır sanatkârane süslenirdi. Şemse, madalyon, kitabe, çeşidli kabartma işlemlerle süslenir altun yıldızlarla minyatürlerle kabartma canlı hayvan resimleriyle süslenirdi. Cild bent ekseriyetle kırmızı, kahve, vişne, siyah renklerde keçi derisinden mamûl olan bu kabarlarda kendinden kabartma yazı ve motiflerle ve zerefsan ile içindeki kitabın adı yazılırdı. Bunlardan sümen tarzında kitab taşımaya mahsus olanlar ise üzerleri gümüş veya altun sirmalarla işlenir içlerinde kitab ve kâğıd koy, mağa mahsus karşılık iki göz bulunurdu.

5) Çantalar: Vezir çantaları, sürre çantaları, yol çantaları, Kur'anı Kerim çantaları, para çantaları hârikülâde süslü ve musannâ olarak vücûde getirilir. Bunlar gün ka, bartma ve işlemlerle süslenirdi. Bunlar kırmızı, sarı, turuncu, kahverengi ve siyah renklerde koyun ve sığır derilerinden yapılırdı. Vezir çantaları ekseriyetle siyah sığır derisinden yapılır, ön ve kapak kısımları kabartmalarla, altun sirmalarla işlenirdi. İçlerinde açık ve gizli cepler bulunan bu çantaların genişliği 48 ilâ 50, yüksekliği 30 ilâ 32 santimdir. Küçük tipte fişeli veya anahtarlı asma kilitlerle kapalıdır.

6) Çizme: (Asumanî) Mavi, kırmızı, sarı, kahve, koyu esmer siyah ve beyaz keçi derisinden yapılır, üzerleri sanatkârane kabartmalarla, çeşidli renklerde ipekle, altun ve gümüş tellerle işlenirdi. Asumanî tâbir edilen mavi renklerde olanları ricale mahsus bulunurdu. İstanbul'un fethinde Fatih Sultan Mehmet bu çizmeyi giymişti. Bizans İmparatorları da Konya tarzı gülgün (kırmızı) keçi derisinden mamûl çizme giyerlerdi. Konya tarzı çizmelerin boyları 50 ilâ 55 Cm. konç genişlikleri, 20 ilâ 28 Cm. olurdu.

7) Elbise: Saka elbiseleri: Siyah sığır derisinden; sanatkârane surette süslenir ve yapılırdı. İçlerine de kırmızı veya vişne rengi koyun derisinden astar konulur. Üzerleri gümüş ve bronz pullarla sanatkârane süslenirdi. Üzerlerinde mensup olduğu ocagın işareti bulunurdu.

8) Eldivenler: Beyaz kahverengi, kırmızı, sarı, turuncu ve ekseriyetle tath sarı renkte güderiden yapılır içlerine incecik astar konulur. Üzerleri rengârenk ibrişimlerle renkli saçaklarla donatılırdı. Gümüş ve altun sirmalarla pek sanatkârane surette işlenir, bilhassa kol altlarına açılan yerler saçaklarla donatılırdı.

9) Kispet: Ekseriyetle siyah dana ve sığır derisinden yapılırdı. Dikiş yerleri sırımjlarla örülürdü.

10) Koşum takımları: Umumiyetle sığır ve manda derilerinden yapılır. Ve Konya saraçlarının yaptığı koşumlar dayanıklılığı ve güzelliği cihetlerinden Bursa saraçlarının mamûlâtı ile boy ölçülürdü.

11) Kürkler: Koyun postundan yapılan okçuoğlu kürkleri Konyaya mahsus mamulât, tan olmak üzere pek makbul tutulur. Bunların deri kısmı çokça aşu boyası ile boyanır İstanbulda ve eyaletlerde Türkmani kürk diye anılır.

12) Kaftan: Ekseriyetle kuzu derisinden yapılırdı. Bunların makbûlleri iç kısmı yaka ve kolları tüyleri dışarı getirilmiş olan kül rengi kuzu derisinden yapılanları idi. Kahverengi bir güderi halinde olan bu kaftanlar beyaz keçi derisinden zırhlarla çok sanatkârane surette bir birine eklenir. Her bir parça kuzu derisinden üzerine kırmızı, sarı ve mavi renkte dibâ, zerba, serâser kumaşlardan aplikler konulur. Ve baş döndürücü güzellikte işlenir.

13) Cellât elbiseleri: Koyu kırmızı renkte sığır derisinden yapılırdı. İçine koyunun derisinden astar geçirilen ve kışetvari bir şalvar ile kolsuz bir cepkenden ibaret olan bu elbisenin bel kısmı çeşidli silâhların vazına mahsus cepleri ve çengelleri ihtiva eden manda derisinden mamûl silâhlık tâbir edilen ağır bir kemerle sükülürdü. Başta çok kerre keçi derisinden yapılmış nîm seyfi bir fakçe bulunurdu.

14) Kûs ve Davullar: Konyada meskûn

Bize gelen KITAPLAR

★ İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu: «Kur'an» tercümesi, Sâde ve duru Türkçe ile. 21X14 boyunda, 536 sayfa 25 lira.

★ Türk Dil Kurumu: «XIII. yüzyıldan günümüze kadar kitaplardan toplanmış TANIKLARIYLA TARAMA SÖZLÜĞÜ - IV. Cilt». 21X15 boyunda, 940 sayfa, 20 lira.

★ Türk Dil Kurumu: «Türk Dili Araştırmaları Yıllığı, Belleten 1957». 24X16 boyunda, 222 sayfa, 10 lira.

★ Hâdisse Yayınevi - Ragıp Şevki Yesim: «Seçme Türküler». 260 türkû, 81 nota bir arada. 17X12 boyunda, 240 sayfa, 350 kuruş.

★ Rahmi Yalın: «Turistik İçel». Türkçe ve İngilizce. Renkli resim ve tablolarla 20X14 boyunda, 120 sayfa, 10 lira. Rahmi Yalın - Mersin, adresinden edinilir.

Akvami kiptiyeden Sarı cingen diye anılan ve hakikaten kızıl saçlı ve çil bozuğu cildi olan bir taife tarafından yapılan davullar bilhassa kûsî şâhiler, dâire ve defler ülkenin hiçbir yerinde o mükemmeliyette yapılmazdı. Deve derisinden yapılan kûsî şâhiler pek makbûldü. Ağa kasnağa gerilmiş olan deve derisinden mamûl kûsî şâhiler 200 ile 230 kilo ağırlığında, 110 ilâ 130 Cm. yükseklikte 110 ilâ 115 Cm. kutrunca olur. Kapağı çam kabuğu ile işlenmiş siyah sığır derisinden yapılırdı.

15) Kalkan: Ekseriyetle sığır, manda ve timsah derisinden yapılırdı. Konyada yapılan kalkanlar umumiyetle itibarile sığır veya manda derisinden mamûl olup yüz tarafında ekseriya dört demir düğme ortasında da gene demirden bir hilâl bulunurdu. Koyu sincabiye çalan kırmızı bir deriden mamûl olan bu kalkanların kutru 40,42 Cm dir. Bunların uzun şekillerinin genişliği 45,48, uzunluğu ise 90,95 Cm dir.

16) Kırba: Su kırbalı matara vazifesi gören ve fakat daha büyük cesamette olan bu su kablaları esmer renkte sığır derisinden yapıpırlı boyaları 60 - 70, genişlikleri 48 - 55 Cm. olurdu.

17) Hurç, Mafraç, Sandık: Siyah, kırmızı, koyu yeşil ve koyu kahverenkte koyun ve sığır derilerinden çok sanatkârane surette vücûde getirilirdi. Ekseriyetle hurç ve mafraçlar 165X44X95 sandıklar 124X60X85 Cm. hacminde olurlar. Şimdi pek nâdir rastlanan Konya mamulâtı bilhassa üzerindeki sanatkârane işlemler ve dayanıklılık itibarile pek makbûl idi.

18) Somat: Bir nevi yemek sofrasıdır. Ekseriyetle sığır ve deve derisinden yapılır. Kaşık bıçak, tuzluk konulacak cepleri bulunan herbiri 10 kişilik topluluğa hizmet edebilecek cesamette olan somatlar aslı zincirlerini ve halkalarını ihtiva eder ve siyah renkte olurdu. Koyu yeşil, kırmızı ve sair renklerde deri ablikle, gümüş sirmalarla işlenerek süslenirdi.

19) Mest, Papuç ve kunduralar: Konyaya mahsus olan çaprazlı mestler kadın ve erkekler için hususî bir takım şekillerde vücuda getirilir. Bunlara mahsus kunduralar mahallî bir hususiyet teşkil eden tiptedirler. Papuçlar mercan terliklerini andıran ve fakat daha çok dayamlı olan bir nevi kadın kunduralarıdır. İlastikli ve çaprazlı mestler koyun ve keçi derilerinden, kundura ve papuçlar ise vidajadan yapılırdı.

İNDEKS

SAYI: 73 — 96 ★ SAYFA: 1153 — 1536

AHMET Halil: İlk derlemelerden örnekler: Sivas'ta derlenen bilmece, Sf. 1204.

AKALIN Şahap: Kırklareli'nde sayakçılık, Sf. 1237.

AKARSU Vasfi: Elik öldüğü ormanları ve Altasman efsanesi, Sf. 1289 — Köstebede ve Mersin'de efsanesi, 1455.

AKER M. Cavit: Muğla'da ay hakkında inanmalar, Sf. 1341.

AKYÜZ Hayri: Şebinkarahisar'da derlenen iki şiir, Sf. 1324 — Kul mahlaslı şairler: Kuloğlu ve Kayıkçı Kul Mustafa, 1436 — Şebinkarahisar köylerinde düğün ve evlenme adetleri, 1524.

ALBAYRAK Muzaffer Çağlayan: Dörtdivanlı şair Hilmi (Halil), (I), Sf. 1247 — (II) 1269.

ALPARSLAN Hürşit: Nizip'te sabunculuk ve halıçılık, Sf. 1311 — Gaziantep'te ay hakkında inanmalar, 1392.

ARSEVEN Veysel: Romen kaynaklarına göre Dimitri Kantemir, Sf. 1189 — Kırşehir'de Karakurt Hamamı, 1219 — Toplumal folklor üzerine Kırşehir'de inanmalar, 1257. — Sivas Halk Oyunlarına Yaşatma ve Yayma Derneği, 1306 — Kırşehir'de Aşık Paşa Türbesi, 1355 — Halk temlerinin işlenmesi, 1425 — Birkaç halk türkü, 1464.

ASLANGÜL (Aşık) Cevdet: Kitaplar arasında: «Halk Şiiri XIV - XVII. Yüzyıllar», Sf. 1214.

AŞIK Deruni: Güderiz (Şiir), Sf. 1166 — Güzelleme (Şiir), 1216 — Bizdedir (Şiir), 1264.

ATAÇ İnal: Burdur folkloru hakkında, Sf. 1364.

ATAMAN Sadi Yaver: Eski düğünler, Sf. 1174 — Unesco ve halk musikisi, 1383.

AYGEN Resat Enis: İstanbul'da eski Ramazanlarda Karagöz, Sf. 1304.

BAHÇECİ Mehmet: Yenicearmutçuk köyü bilmece-leri, (I) Sf. 1404 — (II), 1439.

BALCIOĞLU Deniz: Halk bilmece, Sf. 1485.

BALCIOĞLU Dr. Neriman Refik: Folklorumuzda evlenme adetleri, Sf. 1347.

BANARLI Nihad Sami: Fatih'e söylenen ninni, Sf. 1233 — Halk bilmece, rüya ve ütesi, 1281 — Mevlâna, 1409 — Kız evliyalı, 1505.

BAŞDAL Ayhan: Memleket masallarından: Salma-nımoğlu, Sf. 1295 — Deli kardeş, 1487.

BATUR Muzaffer: Gölpazarı'nda avcılık, Sf. 1447.

BAYKURT Şerif: Türk eşiğmeleri hakkında notlar, Sf. 1153 — Trakya halk dansları nasıl kurulardı, 1223.

BAYRI Mehmet Halit: Sazşairi Aşık Fasihi, Sf. 1186 — Aşık Raci, 1240 — Aşık Yılanhoğlu, 1256 — Kırşehirli Aşık Kerem, 1268 — Bilimmi-yen iki aşık: Aşık Ziveri ve Rehberoğlu, 1286 — Mutasavvıf halk şairlerinden Nuzul, 1309 — Şa-fii, 1319 — Aşık Tahir, 1340 — Aşık Naçarı, 1350 — Aşık Hacı Hakki, 1371 — Aşık Lütfi, 1398 — Aşık Şükrü, 1434 — Aşık Çileli, 1445 — Aşık Dercî, 1469 — Aşık Cevdet (Aslangül), 1480 — Aşık Şirazi, 1492.

BLAKOVİCS Doç. Dr. Jozsef: Halk türkülerimiz üzerine Prag'dan gelen bir mektup, Sf. 1163.

BOLULU Osman: Reşadiye'den derlenen Gürçoğ-lu türkü, Sf. 1274 — Reşadiye'de Yusuf tür-küsünün doğuşu, 1362 — Reşadiye'de inançlar, 1397.

BÖCÜOĞLU Süleyman Sami: Isparta'da ay hakkın-da inanmalar, Sf. 1325.

BÖLÜKBAŞIOĞLU Osman (Saygı): Fatih derviş-ler, Sf. 1201.

BÜLBÜL Ali Rıdvan: Konya'da bir sergi, Sf. 1203.

CİNLİOĞLU Halis Turgut: Tokat'ta ay hakkında inanmalar, Sf. 1438 — Tokat'ta ay hakkında söylenen mániler, 1456.

ÇAĞLAR Behçet Kemal: Yaylalar üstüne şiirler Sf. 1333 — Harman ve hasat üstüne şiirler, 1353 — Ankaralı Aşık Ömer'in Atatürk'e ağıdı, 1400 — Kitaplar arasında: «İstanbul Caddesi», 1453.

ÇALIM Mehmet: Balıkesir'de mâni ve darbimesel-ler, Sf. 1263 — Uludağ'ın gerisi, 1498.

CELİK Nasuh: Tozkovan'dan bir türkü, Sf. 1226.

CETE Burhanettin: Mersin'in Tepe köyünde metel-ler (bilmece), Sf. 1167.

DALBOY M. Zeki: Konya'da adlarla ilgili gelenek ve inanmalar, Sf. 1280 — Sığan günü ve fare-lere dair Konya'da toplanan folklor maddeleri, 1475.

DAMACI Raci: Koşma (Şiir), Sf. 1197 — Koşma (Şiir), 1282 — Ayrıllık (Şiir), 1372.

DEMİROĞLU Faiz: Yunus Emre'nin mezarı hak-kında notlar, Sf. 1510.

ERDOĞAN Bekir Sıtkı: Konya'da (Şiir), Sf. 1466.

ERDOĞAN Muzaffer: İstanbul'da kuyumculuk, Sf. 1211 — İstanbul'da taşçılık, 1349 — İstanbul'da enfiyecilik, 1478 — İstanbul'da mumculuk, 1513.

EVREN Afif: Mekke'ye giden Yuanis, Sf. 1165. — İki Mevlevî şair: Derviş Halil - Derviş Ali, 1239 — Turhan kuzuları, 1452.

ARAŞTIRMALARI

1535

EYÜBOĞLU İsmet Zeki: Karadeniz bölgesinde ke-mence ustaları, Sf. 1196 — Yürek üstüne Ka-radeniz bölgesinde deyişler, 1255 — Karadeniz türkülerinde kaşlar ve gözler, 1344 — Karade-niz türkülerinde alay konusu, 1479 — Karade-niz türkülerinde İstanbul, 1511.

FINDIKOĞLU Pınar: Kitaplar arasında: Dr. Bal-çioğlu'nun bir eseri, «Devin İzinde», Sf. 1470.

FINDIKOĞLU Prof. Ziyaettin Fahri: Folklor ve sosyoloji, Sf. 1313.

GAZİMİHÂL Mahmut Ragıp: Çocuk folklorunda oyuncak çalgılar, Sf. 1155 — Sıra kamışlı ve küme kamışlı çalgılar, 1173 — Sıra kamışlı çocuk çalgıları, 1187 — Halk Oyunları Bayramı münasebetiyle, 1205 — Musiki Eğitimi Beynelmil-el Konferansı ve okulda halk şarkıları meselesi, 1217 — Lise Müzik Kitabı, 1218 — Davulzurna hakkında, 1241 — Belâ Bartok'u anış-lar, 1249 — Atasözlerinde musiki, 1270 — Şarkı (= Çağırıcı), 1284 — Efsaneler ve atasöz-leri arasında, 1317 — Musiki ve paremioloji, 1335 — Halk oyunlarında bölgelenişler, 1369 — Asırlar arasında Türk oyunları, 1385 — Oyun-larımız ve zihniyet, 1393 — Türkistan'da zey-bek kelimesi, 1420 — Memleket oyunları, 1459 — Mehterhaneden davulzurnaya, 1476.

GÖGCELİ Yaşar Kemal: Suphan Dağı, efsaneler dağı, Van Gölü, turnalar gölü, Sf. 1427.

GÖKALP Mehmet: Aşık Pervani ile Güllühan'ın karşılaşması (I), Sf. 1209 — (II), 1243 — (III), 1277 — Nişanlı kızların söyledikleri mániler, 1357.

GÖKÇEĞLU Sait: Dede Korkud Masalları, Rad-yolarımız ve Türk Dil Kurumu, S. 1329.

GÜNERİ İbrahim H.: Gaziantep'te avcılıkla ilgili folklor maddeleri, Sf. 1287.

GÜRAY Vahap: Harput destanı (Şiir), Sf. 1499.

HALICI Feyzi: Anadolu'ya açılan pencere, Sf. 1185.

HİNÇER İhsan: Türk Folklor (Halkbilgisi) Der-neği'nin tertiplediği istişari folklor kongresi, Sf. 1169 — Arınış (Şiir), 1198 — Kitaplar arasında: «Kerkük Hoyratları ve Mánileri», 1262 — «Halk Şiiri XVIII. Yüzyıl», 1279 — New York'ta kurulan Amerikan-Türk Folklor Der-neği, 1305 — Bir Kayseri masalı: Üç Köse, 1343 — İkinci Halk Oyunları Bayramı, 1359 — Aşık Mehmet Çakırtaş, 1374 — Dedem Konyalı Oğ-lakçı Hacı Hasan, 1401 — Bir masal: Konyalı Kay-seriliye nasıl külâh giydirmiş, 1520 — Kitap-lar Arasında: «Minstrel Tales from Southeas-tern - Güneydoğu Anadolu'da Sazşairi hikâye-leri», 1527.

ILGAZ Hasene: Konya'da el sanatları, Sf. 1253.

ILGAZ Kadriye: İstanbul'da doğum ve çocukla il-gili âdetler ve inanmalar (I), Sf. 1338 — (II), 1481.

İŞIKLI Burhanettin: İstanbul'da ay hakkında inan-malar, Sf. 1245.

İMER Ali: Halkal'da Hıdırellez, Sf. 1523.

İSAMETTİN Faika: Bursa'da ay hakkında inanma-lar, Sf. 1276.

KIRZIOĞLU M. Fahrettin: 1205 (1791) Anapa ağı-dı, Sf. 1384.

KOCA İhhami: Ahlat'ta ısı ve ışık, Sf. 1390.

KOÇAK Enver Sâdık: Gaziantep ve çevresinde bâzı insan hastalıklarının tedavisi, Sf. 1308 — Gaziantep'te nebatî boyalar ve nebatlarla tedavi, 1326.

KOMAN M. Mesut: Bir Eti efsanesi: Sandı, Sf. 1411.

KOŞAY Hamit Zübeyr: Açık Hava Müzeleri nasıl kurulabilir, Sf. 1377 — Halk sanatları ve ge-leneklerini araştırma ve derleme yönetmeliği (I), Sf. 1507 — (II), 1529.

KOYUNOĞLU A. İzzet: Konya'da deri işleri, Sf. 1532.

KÖROĞLU Kâzım: Kitaplar arasında: «Mevlâna şiirleri antolojisi», Sf. 1262.

KUM Naci: Karaca Ahmedler hakkında incelenel-er, düşünceler, (I) Sf. 1500 — (II), 1515.

MAKAL Tahir Kutsi: Gademsiz gelin, Sf. 1391 — Dağlar ve insanlar, 1465 — Azime'nin yoluma, 1517.

M. Akif: Devrek'te ay hakkında inanmalar, Sf. 1373.

MEMİŞOĞLU Fikret: Harput'ta oğlan evinde erkek-ler için kına gecesi, Sf. 1235.

NİHAT Bedi: Van'da ay hakkında inanmalar, Sf. 1392 — Ankara'da ay hakkında inanmalar, 1405 — Adana'da ay hakkında inanmalar, 1412.

OĞULTÜRK Halil Cemal: Millî danslarımızın refa-kat sazları, Sf. 1164 — Türk Halk Musikisi ve Oyunları'nın Yugoslavya'da görülen tesirleri (I), Sf. 1358 — (II), 1406.

ONAY (Çankırılı) Ahmet Talât: Seyranî'nin dokuz koşması ile bir destanı, Sf. 1291.

ORANSAY Gültekin: Almanya'dan mektup, Sf. 1328.

ORHAN Tarık: Koşma (Şiir), Sf. 1199 — Masal: Ayşe Ana'nın deliliği, 1264.

OSMAN Cemalettin: Kıbrıs Türkleri arasında ay hakkında inanmalar, Sf. 1288.

ÖCAL Fazlıoğlu Cemal Oğuz: Kâzım Karabekir Paşa'ya ağıt (Şiir), Sf. 1254.

ÖNDER AH Rıza: Göle'de insan isimleri, Sf. 1180 — Hırsızlık uğura inanma, 1388 — Ürgüp dü-ğünlerinde nahl, 1315 — Kırılgaç uşağı, 1444 — Bir Ürgüp güzelleme, 1474.

ÖNDER Mehmet: Mevlevî sikkeleri, Sf. 1193 — Ki-taplar arasında: «Tercüme ve fikirler», 1214 — Nasreddin Hoca'ya dair yeni vesikalar, 1225 — Mevlevilikte destar ve gekileri, 1259 — Meylevilikte 18, 1356 — Konya adının efsanesi, 1432 — Konya'da dericilik, 1494.

ÖNEN Yekta Ragıp: Topkapı Sarayı Müzesi'nde açılan çekmeceler sergisi, Sf. 1321.

ÖZDER Adil: Ölümünün dördüncü yılında Yusufe-

H'li Şâir Huzurî, Sf. 1177 — Yusufeli'li Şâir Huzurî'nin irtical kudreti üzerine notlar, 1207 — Huzurî'nin ilk ve son eserleri hakkında, 1301.

ÖZEN Yaşar: Vefatı dolayısıyla Ahmet Talât Onay, Sf. 1429.

ÖZTELLİ Cahit: XVII. Yüzyılda ihtilâlcî iki şâir: Alioğlu - Dedemoğlu, (I) Sf. 1159 — (II), 1171 — Kitaplar arasında: Tarihte ve bugün Şarâizm, 1192 — Kul Sâkin, 1220 — Âşık Mansur, 1250 — Konya'lı şâir Mustafa Şerifi, 1267 — Nîgin cevap vermiyorum, 1299 — Karaca Oğlan'ın yeni bulunan yayımlanmamış şiirleri, (I), Sf. 1323 — (II), 1330 — (III), 1348 — (IV), 1363 — (V), 1387 — (VI) 1403 — (VII), 1431 — (VIII), 1454 (IX), 1512 — Onyedinci yüzyıl âşıklarından Ekşi, 1466 — Bu dergi nasıl çıkar, 1497.

PESEN İzzettin: Beni (Şiir) Sf. 1165.

PETEKÇİ Ahmet: Bozkır'da ay hakkında inanmalar: Sf. 1484.

POLAT Şükrü: Kelkit - Susehri dolaylarında bil-meceler, Sf. 1290 — Şevket'e ağıt, 1442.

SAYAL Birsen: Konya Ereğlisi'nde düğün âdetleri, Sf. 1231.

ŞEREF A.: İstanbul'da ay hakkında inanmalar, Sf. 1261.

TAMER Süleyman: Folklor alanında ve müzicilik-te filmin rolü, Sf. 1381.

TANYOL Doç. Dr. Cahit: İçtimâî hayatta örf ve âdetlerin ruhu, Sf. 1251 — Maarif Şûrası ve folklorumuz, 1473.

TECER Ahmet Kutsi: Rock'n Roll ve Yunus Emre, Sf. 1489.

TEZEL Naki: Türk Atasözleri, (I) Sf. 1157 — (II), 1187 — (III), 1198 — (IV), 1215 — (V), 1228.

TOLUNAY Faik: İzmir'de ay hakkında inanmalar, Sf. 1288.

TURGUT Recep: Kırşehir ve Yusufeli'nde ay hakkında inanmalar, Sf. 1303.

TUNÇ Ali: Uşak'ta arefe sabahı adakçılar, Sf. 1365 — Uşak'tan derlenen türküler, 1493 — Uşak'ta ay hakkında inanmalar, 1528.

TÜRK HALK OYUNLARINI YAŞATMA VE YAYMA TESİSİ: Halk oyunları anketi soruları, Sf. 1367.

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI: Halk Oyunları Bayramı 1-14 Eylülde İstanbul'da yapılıyor, Sf. 1161 — I. Halk Oyunları Bayramı, 1191 — Türk Göçmen ve Mülteciler Derneği Federasyonunun tertiplediği millî oyunlar festivali, 1298 — Başarılı bir resim sergisi, 1320 — İkinci Halk Oyunları Bayramı 19-20 Temmuzda yapılıyor, 1337 — Eflâton Cem Güney'in başarısı, 1382 — Konya'da Mevlâna ihtifâli yapılıyor, 1410 — Türk Folklor (Halkbilgisi) Derneği kongresi, 1471.

TÜRK FOLKLOR (HALKBİLGİSİ) DERNEĞİ: Maarif Şûrası ve Yüksek Folklor Okulu, Sf. 1457.

TÜRKKAN Beha Oğuz: Millî Oyunlarımız vasıtasıyla Türk propagandası, Sf. 1345 — Millî Oyun-

larımız ve kaçırdığımız fırsat, 1441.

UYGUNER Emin: Kandıra'dan derlenen türküler ve bu konuda birkaç söz, Sf. 1449.

UYGUNER Muzaffer: Bir halk şâiri üzerine, Sf. 1227 — Zuhurî hakkında, 1260 — Türkü üzerine (II), 1283 — Anadolu ve efsaneleri, 1331 — Kandıra'dan derlenen deyimler, (I) 1394 — (II), 1415 — Kandıra'da çocuklardan derlenen demet, 1503.

UYGUN Hasip: İskenderun'da dalak kesme, Sf. 1154.

UZ Mustafa: Eminem türküsünün doğuş hikâyesi, Sf. 1501.

ÜLKEN Prof. Hilmi Ziya: Folklor el kitabı, Sf. 1265 — Ahlak meselesi etnoğrafya ile hallolur mu, 1297.

ÜLKÜTAŞİE Mehmet Şâkir: Sinop'ta ay hakkında inanmalar, Sf. 1461.

ÜNVER Ord. Prof. Dr. A. Süheyl: Konya'da evliya sayımı, Sf. 1417.

YALGIN AH Rıza: Emirdağ ve Iğdır'da Karabağlılar Oymağı arasında, Sf. 1176 — Barak ve Burak, 1195 — Ahlat'ta giyim ve süs, 1221 — Bolu ve havalisinde dericilik, 1342.

YARAR (Aşık) Mehmet Turan: Koşma (Şiir), Sf. 1263 — Koşma (Şiir), 1334 — Zuhurî hakkında, 1433.

YASTIMAN Semsî: Kırşehir ve hinterlândında söylenen Atasözleri, (I) Sf. 1483 — (II), 1495.

YENER Enise: Uluslararası Müzeler Haftası, Sf. 1379.

YILDIZ Hüsnü: Serik'ten mâniler, Sf. 1232 — Elmalı köylerinde düğün, 1270 — Elmalı köylerinde zekir oyunu, 1307 — Serik'ten masallar: Bey oğlu Ali, 1407 — Tülüm, 1423 — Üvey ana, 1467 — Kitaplar arasında: «Çağlıyanlar», 1426 — Elmalı'da zekir oyununun cezaları, 1491.

YÖNETKEN Halil Bedî: Milletlerarası bir konferanstan bazı notlar, Sf. 1361 — Kütahya ve Afyon'da müzik ve oyun folkloru, 1413 — Halk dansları hakkında, 1521.

ZALOĞLU Leylâ: Dergiler arasında: «Türk Sanatı», «Türk Yurdu», Sf. 1312 — «İstanbul», «Yeşertti», «Nasır», «Ankara», «Türk Dili», 1327 — Bir savunma, bir dergi, bir kitap, 1376.

YENİ ÇIKAN ESERLER:

Sayfa 1184 - 1200 - 1239 - 1286 - 1314 - 1352 - 1389 - 1422 - 1426 - 1460 - 1453 - 1478 - 1506 - 1514 - 1530.

AYIN FOLKLORLA İLGİLİ DİĞER OLAYLARI:

Edirne'de Türk - Amerikan Kültür Derneği'nde açılan renkli çini sergisi, 1246 — Folklor Arşivi kuruluyor, Amatörler arasında müsabaka, Ankara'da yapılan millî oyunlar seymenesi, Yugoslav Folklor Dernekleri Birliği yıllık kongresi toplanıyor, Sf. 1338 — İkinci Türk Halk Oyunları Bayramı ve İki Sivaslı, 1368 — VIII. Türk Dil Kurultayı, 1496.

1957
yılında

24

APARTMAN DAİRESİ

5

İKİ KATLI BAĞÇELİ EV

4

YAZLIK DİNLENME EVİ

1

MİLYON Para ikramiyesi

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

İLLER
BANKASI

Sermayesi :

300.000.000 TL.

Vilâyet Hususî İdareleri,
Belediyeler ve Köyle-
rin Harita İmâr ve
plânlarıyla Su, E-
lektrik, Yapı
Proje, İnşa
ve Tesis-
leri, Banka
ve Kredi Mua-
mele ve Hizmet-
leri En Müsait Şart-
larla yapılır ve Yan-
gın, Kazâ, Trafik, Nak-
liyat ve Her Türü Si-
gorta Muameleleri
İfa Edilir. Emni-
yet, Sür'at ve
Kolaylık
Sağlanır.

1957
yılında

Million
LIRA

20
EV
APARTMAN
DAİRESİ

7
MİLYON LIRADA BİR KUDA
NUMARASI VERİLİR.

AKBANK

Misafirlerinizi

YURDUN EN SEÇME TÜTÜNLERİLE HARMAN

EDİLMİŞ SİGARALARIMIZ VE
NEFİS

LİKÖRLERİMİZLE
AĞIRLAYINIZ

KOKTEYLERİNİZDE SEK VERMÜDÜ
DENEYİNİZ

İhtisarlar